

на турци-тѣ, които ги колиле и бѣсиле, а градове-тѣ и села-та имъ ограбвале и унищожавале. Освѣнъ съ хиледи загинали-тѣ отъ турския ножъ бжлгаре, други, за да запазятъ поне живота си и честь-та си, преселвале се въ Русия; по нѣкога и насилственно биле откарвани въ русската земя. И въ врѣме на австро-турски-тѣ войни бжлгаре сж бѣгале изъ Турция въ Австрия, и тогава турци-тѣ сж биле такива свирѣпи и жестоки, както и въ войни-тѣ съ Русия. И така, бжлгаре-тѣ не постигнажло никакво добро, нито отъ австрийци, нито отъ русси. Нито австрийци, нито русси, които отъ сѣтнини-тѣ на тия войни всѣкога сж свжрзвале благоприятни за себѣ-си сговори съ турци-тѣ, изваждале сж облага за себѣ-си, не щѣле да се погрижжтъ колко-годе и за облѣгчавание тегло-то на бжлгаре-тѣ отъ турци-тѣ. А въ начало-то на тоя вѣкъ (1808 год.) Русия се сговаряла съ Франция за разподѣляване на турска-та джржава, като даджтъ отъ нея и една часть на Австрия. Русия кроила да заджржи за себѣ-си всички-тѣ области на Турция, населени съ бжлгаре. Откакъ се свжршила русско-турска-та война прѣзъ 1829 год., когато русско-то правителство най-могло да стори нѣщо добро за бжлгарския народъ, а то, напротивъ, откакъ си свжршило работа-та, чрѣзъ представители-тѣ си обадило на бжлгаре-тѣ да тжрпжтъ и да мируватъ, иначе, топове-тѣ щжтъ бжджтъ обжржжти срѣщу тѣхъ. Турци-тѣ, заедно съ гржцко-то духовенство, захванале още повече да угниѣтватъ бжлгарския народъ; бжлгарски-тѣ теглила станжле нетжрпими. Всѣкой день пристигале оплаквания до тогавашния турски султанъ Махмудъ 2-й, ала и той и правителството му не вземале въ внимание тия оплаквания, нито пжкъ Австрия и Русия се застжпиле предъ турско-то правителство за тегловници-тѣ бжлгаре, при всичко че посланници-тѣ въ Цариградъ и консули тѣ въ Турско на тия двѣ джржави сж знаяле и виждале що теглятъ бжлгаре-тѣ не само отъ турци-тѣ, ами и отъ гржцко-то духовенство.

И така, безъ никаква чужда помощъ, бжлгарский народъ захваналъ да се свѣстява и да се вжзражда духовно, изъ срѣда-та му се появили родолюбиви хора, които захванале да се грижжтъ и да раджтъ за вжзраждане-то и просвѣтявание-то на народа си. Пжрвий отъ тия хора билъ Паисий, роденъ въ едно село въ самоковска-та епархия,